
Plan i program rada i razvitka 2021.

GRADSKA KNJIŽNICA
MARKA MARULIĆA
SPLIT

Split, veljača 2021.





ZA DOBRE VIBRE – ČITAJ LIBRE!!!

GMM Gradska knjižnica
MARKA MARULIĆA Split

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. STRATEŠKI CILJEVI ZA 2021.	2
3. OSIGURAVANJE VEĆEG BROJA KORISNIKA I VEĆE POSUDBE GRAĐE	3
4. NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE	4
5. PROGRAMI I PROJEKTI U 2021.	5
5.1. Planirana programska aktivnost u 2021. godini	7
5.1.1. Povremeni/mjesečni/tjedni programi	9
5.1.2. Projekti u GKMM-u	11
5.2. DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE ZBIRKE SPALATINE	12
5.3. IZLOŽBENA DJELATNOST	12
5.4. PROGRAMI I AKTIVNOSTI ZA DJECU I MLADE	13
5.5. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA	13
5.6. AKCIJE	14
5.7. IZDAVAŠTVO	14
6. RAZVOJ MULTIMEDIJALNIH I E-USLUGA	14
7. INVESTICIJSKI PROGRAMI	15
8. DEPOZITARNA SPREMIŠTA	15
9. ZAKLJUČAK	16

1. UVOD

Naslanjajući se na proteklu godinu obilježenu pandemijom koronavirusa i na njezine posljedice u poslovanju GKMM Split, ali i svim projektima započetim upravo u toj godini, strateški ciljevi te planovi i programi za 2021. godinu s njima će biti određeni. Vlada RH i Ministarstvo kulture i medija, u sklopu Nacionalne strategije poticanja čitanja, 2021. godinu je proglasila Godinom čitanja. To je ujedno i godina u kojoj GKMM slavi svoj 70. rođendan, a Knjižnica Bol-Plokite svoj 50. rođendan. Također, 2021. bit će obilježena i velikom obljetnicom – 500 godina od prvog objavljivanja *Judite* Marka Marulića.

U predloženom planu i programu, u skladu s općim ciljevima Knjižnice, kao i njezinom matičnom ulogom za Splitsko-dalmatinsku županiju, nastavit će se s dobrim praksama u razvijanju i jačanju njezine funkcije informacijskog, obrazovnog, kulturnog i komunikacijskog multimedijalnog središta Splita i Splitsko-dalmatinske županije, a sve kako bi se građanima osigurao kvalitetan pristup znanju, informacijama i kulturnim sadržajima za potrebe odgoja i obrazovanja, stručnog i znanstvenog rada, cjeloživotnog učenja, informiranja i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena.

Osnovna briga posvećivat će se normaliziranju poslovanja u okvirima dopuštenih epidemioloških mjera i preporuka te saniranju šteta prouzrokovanih pandemijom koronavirusa. Godina dana je prošla od početka širenja virusa i ne zna se kad i na koji način će završiti. Nastavljamo s našom osnovnom djelatnošću – nabavom, čuvanjem, zaštitom i davanjem na korištenje tiskanih i elektroničkih medija, razvojem usluga Knjižnice vezanih uz promociju čitanja i pismenosti uopće, kulturnom, digitalnom i socijalnom inkluzijom građana s naglaskom na predškolsku i školsku populaciju, građane treće životne dobi, kao i na one s posebnim potrebama (osobe s invaliditetom, osobe s teškoćama čitanja i disleksijom...).

Posebna pozornost bit će usmjerena na korisnike i njihovo zadovoljstvo knjižničnim uslugama u posebnim okolnostima poput onih vezanih za pandemiju. Knjižnica će se i dalje razvijati kao mjesto susreta i razmjene ideja (u fizičkom ili digitalnom obliku), kao mjesto učenja, poticanja razvoja demokracije i podizanja nacionalne svijesti, a sve u svrhu dobrobiti pojedinca i zajednice u cjelini.

Da bi se plan i program rada mogao realizirati, potrebno je nastaviti dobru suradnju i financijsku potporu osnivača Grada Splita, Ministarstva kulture i medija, a od ove godine i sa Splitsko-dalmatinskom županijom. Stoga će se, u suradnji s Upravnim vijećem i mjerodavnim službama, i dalje razvijati pozitivan odnos razumijevanja i podrške te otvoreno i transparentno

zagovarati knjižnične programe i projekte kako bi se osigurala stabilnost poslovanja Knjižnice. Nastojat će se pratiti domaće i svjetske trendove u knjižničarstvu te ih implementirati u rad GKMM-a vodeći računa o posebnostima grada i županije koju predstavljamo.

2. STRATEŠKI CILJEVI ZA 2021.

- Razvoj knjižničnog fonda i zbirki: kontinuirano i funkcionalno sređivanje, nabavljanje i pročišćavanje postojećeg fonda u cijeloj knjižničnoj mreži, praćenje potreba korisnika u izvanrednim situacijama kao što je pandemija (veći broj nabavke e-knjige...);
- Povećanje broja knjižnične građe te bolji i brži pristup znanju i informacijama svim građanima; nabava građe za nove knjižnice te obrada građe donirane za spomen sobe;
- Povećanje broja članova/korisnika knjižnice te nastavak uvođenja besplatnog učlanjivanja djece i mladih u GKMM;
- Otvaranje i pokretanje novih knjižnica i knjižničnih usluga;
- Povećanje broja članova i knjižničnih usluga te u skladu s tim potraživanje većih sredstva od Ministarstva kulture i medija za nabavu knjižnične građe;
- Permanentna i konstruktivna suradnja s Gradom Splitom i njegovim službama, Ministarstvom kulture te sa Splitsko-dalmatinskom županijom, a sve u cilju uspješnijeg ostvarivanja zacrtanih planova i programa;
- U skladu s Revizorskim izvješćem iz 2018., planiranje uvida u ugovore o zakupu za prostore koje Knjižnica koristi i utvrđivanje njihovog pravnog temelja te sređivanje dokumentacije;
- Redovito praćenje mogućnosti prijave na nacionalne i europske fondove za energetske i informatičku obnovu naših knjižnica;
- Permanentna edukacija i informiranje djelatnika i povećanje broja zaposlenih od kojih nekih s posebnim uvjetima;
- Permanentan rad na učinkovitoj, funkcionalnoj, ekonomičnoj i fleksibilnoj organizaciji rada i poslovanja.

U skladu s tim strateškim ciljevima pokrenuti su 2020. godine sljedeći veliki projekti i programi čija realizacija slijedi u 2021. godini:

- U Proračunu Grada Splita i u 2021. godini planirana su jednaka sredstva za nabavku knjižnične građe, kao i prošle godine, što je u skladu s obvezama iz Ugovora s Ministarstvom kulture i medija (600.000 kn + 200.000 kn za nabavku knjižnične građe za Knjižnicu Mejaši);

- Pokretanje otvaranja Knjižnice za djecu i mlade na Kili u gradskom kotaru Mejaši;
- Pokretanje projekta Zavičajna kuća GKMM-a što podrazumijeva preuređenje Knjižnice Grad u pjesničko-glazbeni zavičajni odjel sa Spomen sobom Ljube Stipišića Delmate te uređenje Spomen sobe Miljenka Smoje u Knjižnici Žrnovnica;
- Prijava projekta GKMM-a „Za dobre vibre - čitaj libre“ na natječaj za EU projekt „Čitanjem do uključivog društva“ uključuje mogućnost pozitivnog rješenja, što znači kupovinu bibliobusa i pokretanje županijske bibliobusne službe s popratnim aktivnostima (vrijednost bespovratnih sredstava cca 4.000.000 kn);
- U 2020. godini pokrenuta je ideja, koja je u fazi razrade za 2021.godinu, otvaranja kafeterije u sklopu Središnje knjižnice koja bi bila dodatni knjižnični sadržaj koji sada nedostaje. Otvaranje kafeterije moglo bi se poklopiti s vraćanjem „normalnog“ nakon vremena pandemije;
- GKMM u 2021. godini sudjeluje u velikoj izložbi u povodu 500 godina od objavljivanja *Judite* Marka Marulića;
- U 2021. kreće druga faza strateškog cilja besplatnog učlanjivanja djece i mladih, i to s djecom od četiri do navršenih osam godina. U siječnju 2021. svi zdravstveni radnici mogli su se upisati besplatno u knjižnicu;
- Permanentno će se (planirati u fazama), u skladu s financijskim mogućnostima, obnavljati informatička oprema cijele knjižnične mreže, opremati s potrebnim policama te osiguravati bolja klimatitacijska i ventilacijska oprema.

3. OSIGURAVANJE VEĆEG BROJA KORISNIKA I VEĆE POSUDBE GRAĐE

Analizirajući akcije i popuste kod učlanjivanja novih korisnika iz 2020. godine, kao i iz prethodnih godina, pokazalo se da može rasti broj aktivnih korisnika knjižnice, a da se bitno ne promijeni financijsko poslovanje knjižnice. S obzirom da je jedan od ključnih strateških ciljeva knjižnice konstantan rast njezinih članova, kako obnovljenih, redovitih članova tako i novih, GKMM će, uzevši u obzir da je to i jedan od ključnih pokazatelja uspješnosti knjižnice po kojem se od Ministarstva kulture dodjeljuje odgovarajuća financijska sredstva za nabavku knjižnične građe, i u 2021. raditi na povećanju broja članova u skladu s navedenim. Veći broj članova očekuje se otvaranjem novih knjižnica, odjela i usluga (Knjižnica Mejaši, Knjižnica Grad, Spomen sobe Lj.S.Delmate i Miljenka Smoje, potencijalni početak bibliobusne službe). U 2021. godini kreće druga faza strateškog cilja besplatnog učlanjivanja djece i mladih, i to za

djecu od četiri do navršenih osam godina. U sklopu 70 godina GKMM-a i 50 godina Knjižnice Bol-Plokite, planirat će se aktivnosti u cilju povećavanja broja korisnika i veće posudbe građe.

4. NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Knjižnična građa pristize u Knjižnicu kupnjom, otkupom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, darovima autora, nakladnika ili građana, kao i obaveznim primjerkom i zamjenom. Razvoj knjižničnih zbirki jedna je od najvažnijih trajnih aktivnosti Knjižnice. Kupnja aktualnih i novih naslova važan je čimbenik za zadovoljstvo postojećih i privlačenje novih članova. Knjižnica se financira iz proračuna Grada Splita, Ministarstva kulture RH, sredstvima Općine Podstrana i Šolta (Grohote), Splitsko-dalmatinske županije, donacijama te vlastitim sredstvima.

Planirana sredstva:	
Ministarstvo kulture RH	600.000,00 kn
Grad Split	800.000,00 kn
Splitsko – dalmatinska županija	50.000,00 kn
Vlastita sredstva	100.000,00 kn
Ukupno:	1.550.000,00 kn

Nabava knjižnične građe- Grohote

Planirana sredstva:	
Ministarstvo kulture RH	22.000,00 kn
Sredstva Općine	22.000,00 kn
Ukupno:	44.000,00 kn

Nabava knjižnične građe – Podstrana

Planirana sredstva:	
Ministarstvo kulture RH	22.000,00 kn
Sredstva Općine	30.000,00 kn
Ukupno:	52.000,00 kn

Knjižnični fond koji broji cca 380.000 jedinica građe u 2021. obogatit će se inventarizacijom darovanih knjiga pok. Jakše Fiamenga (cca 3.000 knjiga), građom Delmatine zbirke i zbirke Miljenka Smoje.

5. PROGRAMI I PROJEKTI U 2021.

„Ono što je zanimljivo, a to pokazuju i **aktualni svjetski i domaći primjeri dobre prakse**, je da se knjižnice razvijaju u smjeru punokrvnih društvenih centara koji u jedno umrežuju čitanje, informiranje, nove tehnologije, stvaralaštvo i konzumiranje najrazličitijih oblika kulturno-kreativnih proizvoda.“¹

Programi Knjižnice za 2021. planiraju se financirati iz proračuna Grada Splita, Ministarstva kulture RH, sredstvima Općine Podstrana i Općine Šolta, sredstvima Splitsko-dalmatinske županije, donacijama te vlastitim sredstvima.

1. Odobreni programi Ministarstva kulture (Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2021. godinu):

	Naziv programa	Zatraženi iznos	Odobreni iznos
1.	Nabava knjižne i neknjižne građe za 2021. - GKMM Split	950.000,00	600.000,00 kn
2.	Nabava knjižne i neknjižne građe za 2021. - Knjižnica Podstrana, GKMM Split	30.000,00 kn	22.000,00 kn
3.	Nabava knjižne i neknjižne građe za 2021. – Knjižnica Grohote, GKMM Split	30.000,00 kn	22.000,00 kn
4.	Mjesec hrvatskoga jezika u GKMM-u	7.900,00 kn	4.000,00 kn
5.	Stručni skup „Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti“	18.810,00 kn	6.000,00 kn
6.	Multimedijalne radionice kreativnog pripovijedanja i pisanja	5.000,00 kn	3.000,00 kn
7.	Opremanje novog prostora knjižnice - Odjel za djecu i mlade u GK Mejaši	160.000,00 kn	
8.	Računalna oprema za GKMM	136.023,75	
9.	Šetnja splitom stopama Marka Marulića	35.000,00 kn	10.000,00 kn
10.	Knjižnice u kvartu	13.000,00 kn	7.000,00 kn

¹ GKR – Magazin. Predviđanje poznatog futurologa: Temelj knjižnica budućnosti su knjige i čitanje, ali i puno, puno više... URL: <https://gkr.hr/Magazin/Knjiznicaranje/Predvidanje-poznatog-futurologa-Temelj-knjiznica-buducnosti-su-knjige-i-citanje-ali-i-puno-puno-vise> (15. 2. 2021.)

2. Prijavljeni program na javni poziv Ministarstva kulture i medija (Javni poziv za predlaganje programa koji potiču čitanje i razvoj čitateljske publike u Republici Hrvatskoj za 2021. godinu)

- *neJASNE Stranice* – rad s djecom u kojem su utvrđene govorno-jezične teškoće

3. Prijavljeni programi na javni poziv Grada Splita (Javni poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Grada Splita za 2021. godinu):

- Nabava knjižne i neknjižne građe za 2021., GKMM Split
 - *Priča o Juditi*
 - *Sveti Jere ili kako će Dalmatinac pred rajске dveri*
 - Promotivni film 500 godina Judite
 - Stručni skup *Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti*
 - Mjesec hrvatskoga jezika u GKMM-u
 - Multimedijalne radionice kreativnog pripovijedanja i pisanja
 - *Šetnja Splitom stopama Marka Marulića*
 - Profesor Čarapić predstavlja (književno-filmska radionica za djecu)
 - Knjižnice u kvartu
- **Prijavljeni programi na natječaj Splitsko-dalmatinske županije** (Natječaj za financiranje projekata, programa ili aktivnosti iz područja kulture i kulturno-sportskih događanja u 2021.)
- *Šetnja Splitom stopama Marka Marulića*
 - Slikovnice Biblioteke Marulice: *Marul i Judita (priča glasovita)* i *Sveti Jere ili kako će Dalmatinac kroz rajске dveri*

5.1. Planirana programska aktivnost u 2021. godini

1. Mjesec hrvatskoga jezika

Mjesec hrvatskoga jezika, 21. 2. - 17. 3.

Dani hrvatskoga jezika, 11. 3. - 17. 3.

Vođeni manifestacijom Instituta za hrvatski jezik Mjesec hrvatskoga jezika i GKMM, kao vitalna snaga u obrazovanju i kulturi, osobito Grada Splita, želi sudjelovati u podizanju svijesti da očuvanje hrvatskog jezika, nacionalnog i kulturnog identiteta ovisi o nama, o tome koliku važnost pridajemo njegovanju i poznavanju našeg jezika. S obzirom na okolnosti uzrokovane pandemijom koronavirusa, program za 2021. godinu bit će nešto skromnijeg karaktera. Ako okolnosti dopuste, fizička događanja pokušat će se organizirati u razdoblju 8 – 17. ožujka pa bismo tako ove godine praktički obilježavali Dane hrvatskoga jezika, a ne Mjesec... kao do sada.

- Izložba *Kalendar hrvatskih jezikoslovnih i književnih imena*
- povodom dana glagoljice i glagoljaštva (22. veljače) virtualne radionice *Glagoljismjerka* i *Glagoljica memory*,
- preporuke e- knjiga hrvatskih autora,
- projekti *Librokazi* i *Zapričavanja* s temama iz hrvatskoga jezika
- Logopedске radionice za roditelje

1. Obilježavanje 500. obljetnice tiskanog izdanja *Judite* Marka Marulića – velika izložba u Staroj gradskoj vijećnici na razini Grada.

2. Noć knjige 2020. – 23. 4.

Noć knjige posvetit ćemo *Juditi* Marka Marulića povodom 500. obljetnice prvog izdanja.

U planu su:

- Promocija slikovnice Marul i Judita (priča glasovita)
- Izložba Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, *Judita*
- Izložba *Sva lice Judite* - književne, dramske i glazbene interpretacije *Judite* iz fundusa GKMM-a. (Zavičajna zbirka i Odjel za odrasle)
- Projekcija promotivnog filma 500 godina *Judite*

Povodom 500. obljetnice prvog izdanja *Judite* snimio bi se kratki promotivni video koji ukazuje na važnost i vječnost tog književnog djela bez obzira u kojem se vremenu čitalo. U

planu je premijera u Staroj gradskoj vijećnici u Splitu 22. travnja na Dan hrvatske knjige te u GKMM-u 23. travnja na Noć knjige.

- **Sudamja, 3. – 8. svibnja 2021.**

Povodom blagdana sv. Duje GKMM će i ove godine pripremiti raznoliki program, kako u Središnjici tako i u mreži knjižnica. Neki od programa jesu:

Odjel za djecu i mlade

- Splitska tombola
- Priča o gradu – edukativna prezentacija
- Moj Split – Mala čarobna čitaonica
- Zvonik Sv. Duje – likovna radionica
- Putevima svetog Duje, edukativna virtualna slikovnica
- Peristil, složi puzzle

Knjižnica Trstenik

- Virtualna šetnja gradom – projekcija za djecu osnovnoškolskog uzrasta.
- Sveti Duje – likovna radionica (kolaž) za djecu nižih razreda OŠ.

Knjižnica Brodarica

Mali rječnik splitskog govora – radionica za djecu nižih razreda osnovne škole

Spli'ske beside – virtualna radionica

Splite moj – virtualna križaljka

- **Ljetne radionice za djecu**

Tijekom srpnja i kolovoza GKMM organizira besplatne radionice za djecu i mlade kako bi u knjižnici mogli na kvalitetan način provesti svoje slobodno vrijeme. Tako, za vrijeme ljetnih školskih praznika, djecu u knjižnici očekuje puno igre i kreativnog učenja, druženje, sklapanje novih prijateljstava...

- **Mjesec hrvatske knjige (15. 10. - 15. 11.)**

Tijekom nacionalne manifestacije Mjesec hrvatske knjige, posvećene prije svega knjizi, ali i knjižnicama, nastojat ćemo intenzivnije govoriti o knjizi i čitanju, ali i knjižnicama kao mjestima javnog i slobodnog pristupa.

- **Stručni skup Uloga nove generacije knjižničara u razvoju knjižnica budućnosti, 22. studenoga 2021.**

Stručni skup tematski će biti orijentiran na predstavljanje praksi i metoda mladih kolega u struci ističući važnost cjeloživotnog obrazovanja knjižničara i osobina, posebno značajnih za uspješno vođenje poslovanja: proaktivnost u realizaciji, domišljatost i svestranost u implementaciji i prilagodljivost u izgradnji.

- **Šetnja Splitom stopama Marka Marulić**

Godine 2021. u planu je stvaranje interaktivne sekcije imena, *Šetnja Splitom stopama Marka Marulića*, koja će sadržavati mapu s lokacijama značajnima za Marka Marulića. Projektom namjeravamo njegovati i digitalno pohraniti sadržaj kojeg društvo u cijelosti treba pamtiti, dati novu sliku Splita te revolucionirati koncept korištenja kulturne i povijesne baštine Splita i okolice.

5.1.1. Povremeni/mjesečni/tjedni programi

- **Projekt *Librokazi***

Književna tribina koju vodi Sara Kopeczky Bajić, književnica. U tribini će razgovarati s različitim piscima o knjigama koje su napisali i objavili, ali i o onima koje će tek biti dovršene i objavljene, o različitim kreativnim procesima, omiljenim autorima i drugim zanimljivim temama iz svijeta književnosti.

- **Projekt *Zapričavanja***

Podcast u kojemu se Sara Kopeczky Bajić zapričava o različitim temama iz književnosti i kulture, među kojima su književne preporuke i recenzije, osvrti na različite pisce i žanrove, savjeti za pisanje i objavljivanje i dr.

- **Multimedijalne radionice kreativnog pripovijedanja i pisanja**

Uključivanje djece i mladih na Radionicu kreativnog pripovijedanja i pisanja u GKMM gdje će biti okruženi poticajnim ambijentom knjižnice i čarobnim knjigama, razvijat će im kreativnost, maštu, jezičnu pismenost, i to kroz poticanje usmenog i pismenog izražavanja!

- **Profesor Čarapić predstavlja**

Djeca bi se upoznala sa slikovnicama prema izboru književnice Andrijane Grgičević koja bi i vodila radionicu. Zajedno s djecom osmislili bi novi intervjuokaz koji bi se snimao.

- **Knjižnice u kvartu**

Kreativna radionica za osnovnoškolce i srednjoškolce u suradnji sa studentima i diplomantima splitske akademije (UMAS) s kojima će male knjižnice promovirati svijest o promatranju, a posredno i u oblikovanju vlastitog vizualnog okruženja.

- **Putopisna tribina Ingrid Poljanić „Tamo, tamo da putujem“**

Putopisna tribina sa zanimljivim temama i gostima koju je godinama vodila Ingrid Poljanić, kolegica u mirovini, nastavila je s organizacijom od listopada 2019, jednom mjesečno (prvi četvrtak u mjesecu).

- **Osmijeh me nosi-tribina OSI (osobe s invaliditetom)**

Program pod nazivom „Osmijeh me nosi –Tribina OSI“ održavat će se jednom mjesečno. Ovim Programom cilj nam je javnosti predstaviti osobe s invaliditetom, naše sugrađane koji se bave nekom vrstom umjetničkog ili drugog izražavanja vrijednoga pažnje i predstavljanja, kao što su: pisanje, slikanje, pjevanje, sviranje, umjetnička fotografija, sport i sl. Za realizaciju Tribine uspostavljena je suradnja s Područnim uredom Split Pravobraniteljice za OSI, a isto tako će biti uspostavljena s pojedinim udrugama za OSI na području Splitsko-dalmatinske županije.

- **Promocije knjiga mladih autora**

Promocije knjiga uz popratne kulturno-umjetničke sadržaje, s naglaskom na poticanje mladih na pisanje, često je viđena praksa u GKMM.

- **Obilježavanje značajnijih obljetnica**

Programska djelatnost GKMM-a obuhvaća i kulturno-umjetničke sadržaje kojima se obilježavaju važniji datumi iz hrvatske i svjetske povijesti. Prije svega, naglasak je stavljen na hrvatsku povijesnu, kulturnu i književnu baštinu. Izložbena aktivnost sastavnica je tih programa.

5.1.2. Projekti u GKMM-u

- **Zavičajna kuća GKMM-a**

Ovo je veliki je i značajan projekt koji ćemo nastaviti razvijati tijekom sljedećih godina. Ovaj projekt objedinjuje umjetničku, napose književnu ostavštinu tri znamenita Splitsanina, koja će biti pohranjena u tri Spomen sobe:

- Pjesničko-glazbeni odjel Jakše Fiamenga „Piva klapa ispod volta“,
- Spomen soba Ljube Stipišića Delmate,
- Spomen sobe Miljenka Smoje

- **Knjižnica Mejaši (za djecu i mlade) u kotaru Mejaši**

U skladu sa važećim standardima i smjernicama u knjižničarskoj struci, a s ciljem povećanja obima usluga za korisnike i širenja pokrivenosti teritorija knjižničnom uslugom, GKMM Split otvara novu knjižničnu lokaciju – Odjel za djecu i mlade u kotaru Mejaši.

- **Bibliobus: *Za dobre vibre - čitaj libre***

Projektom je planirana aktivnost nabave novog bibliobusa i uspostave bibliobusne službe u Splitsko-dalmatinskoj županiji uz održavanje niza radionica kojima se potiče čitanje i čitalačka pismenost. Kroz aktivnost javne kampanje ovog projekta djelovat će se s ciljem podizanja javne svijesti o važnosti čitanja za osobni razvoj i društvenu integraciju osoba kojima je pristup knjizi umanjen u mjestu stanovanja/boravka.

- **Kultura grada Splita na jednom mjestu u GKMM-u**

Gradska knjižnica Marka Marulića Split matična je knjižnica za narodne i školske knjižnice u Splitsko-dalmatinskoj županiji te je jedna od ključnih kulturnih i informacijskih mjesta grada Splita i okolice. Dnevno kroz Središnju knjižnicu prođe i do 1.000 ljudi koje zanimaju različiti kulturni sadržaji. Kako bismo našim korisnicima pružili potrebne usluge i kako bismo se nosili sa suvremenim tehnološkim trendovima, Knjižnica širi i modernizira svoju djelatnost nudeći korisnicima nove usluge i sadržaje uvodeći nove medije i tehnologije koje omogućavaju neposredan pristup svim vrstama znanja i informacija. Stoga, naša je ideja uz pomoć vanjskih suradnika objediniti kulturne događaje na jednom mjestu kako bi naši korisnici dobili uvid u kulturnu ponudu Grada Splita te kako bi baštinske ustanove Splita zajedno surađivale u promicanju kulture Grada.

- **Male slobodne knjižnice**

Zbog velikog interesa i iznimno pozitivne reakcije javnosti, Odjel za odrasle Središnje knjižnice Gradske knjižnice Marka Marulića Split nastavlja s projektom Male slobodne knjižnice. Osnovni su ciljevi ovog projekta poticanje čitanja i podizanje svijesti o važnosti čitanja, poticanje pismenosti i razvijanje duha zajedništva među stanovnicima grada. Potrebna su dodatna sredstva za kupnju novih kućica za knjige kako bismo zadovoljili potražnju kotareva. Nastavak projekta provoditi će se sukladno financijskim mogućnostima i obimu ostalih poslova. Očekujemo da će daljnji razvitak projekta i dalje povezivati ljude čitanjem te obogaćivati kulturnu i turističku ponudu Grada. Potencijalni partneri projekta: Turistička zajednica Grada Splita i Grad Split.

5.2. DIGITALIZACIJA ZAVIČAJNE ZBIRKE SPALATINE

U 2021. godini nastavljamo s digitalizacijom istaknutih izdanja iz Zavičajne zbirke *Spalatine*. GKMM je s digitalizacijom vrijedne građe zavičajne zbirke *Spalatine* započela 2009. s ciljem zaštite izvornika te povećanja dostupnosti i popularizacije vrijednih djela. Digitalizacijom *Spalatine* i omogućavanjem udaljenog pristupa digitalnim preslikama papirne građe iz temelja se mijenja način korištenja znanja u okvirima zavičajne baštine Splita i okolice. Zahvaljujući mogućnosti samostalnog digitaliziranja, započeli smo dugoročni projekt okupljanja građe iz privatnih zbirki građana pod nazivom *Splitski spomenar* kao svojevrsnu digitalnu kolektivnu zbirku uspomena naših sugrađana. Pojedina građa zbog starosti i lošeg fizičkog stanja, spomenuta građa zahtijeva posebnu specijaliziranu uslugu digitalizacije.

5.3. IZLOŽBENA DJELATNOST

U izložbenom prostoru Središnje knjižnice (atrij i izložbene vitrine) GKMM organizira izložbe akademskih umjetnika, slikara i kipara amatera, likovnih udruga i dr. Trajanje izložbe je 21 dan, što znači oko dvadesetak izložbi godišnje. Izložbena aktivnost kontinuirano se tijekom godine provodi i u knjižnici Brodarica i knjižnici Bol-Plokite. U ostalim knjižnicama je izložbena aktivnost povremenog karaktera.

Izložbe u Središnjici 2021.:

- Andro Banovac, *Drevni Egipat i Mezoamerika*,
- Ana Dragičević, *Ljubav kroz liniju*
- Marin Baučić, *Katedrala*

- Izložba *Marko Marulić – Judita* (u suradnji s NSK)
- Grafička škola Split (Teodora Jeličić, prof.): Izložba plakata *Judita*
- Dina Mlinac, dipl. dizajn tekstila: *Otisci nasljeđa*
- Božidar Cokarić: *Motivi pučke arhitekture u Splitu*
- viletinA: *Biserni cvjetovi Vanja*
- Maja Miškov i Nikola Čizmić, izložba uživo
- Josipa Šarić – MHK
- Kate Mandarić Erceg – MHK, Izložba slika i crteža: *Mrtva priroda*
- Doris Živalj - *myAngel* figurice

5.4. PROGRAMI I AKTIVNOSTI ZA DJECU I MLADE

Sadržaji i programi koje Knjižnica nudi obogaćuju spoznaje, omogućavaju druženja s drugom djecom te stvaraju naviku korištenja knjižničnih sadržaja za djecu i mlade. Odjel za djecu i mlade mjesto je gdje djeca i roditelji te učenici osnovnih i srednjih škola, provode svoje slobodno vrijeme, sudjeluju u kreativnim radionicama, koriste igraonicu, priručnu građu za pisanje referata i domaćih zadaća. U knjižničnom fondu zastupljena je građa za predškolski uzrast, za niže i više razrede osnovne škole te zbirka za mlade, ali i za roditelje. Posebna pažnja posvećuje se i izboru igračaka za dječju igraonicu i njima primjerenih slikovnica, kako bi se djecu već od rane dobi odgajalo za korištenje knjižnice.

5.5. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA

GKMM svakodnevno u ostvarenju svojih programa surađuje s pojedincima, udrugama, vrtićima, školama, kulturnim ustanovama i manifestacijama. Do sada se u GKMM-u održavao dio programa Malog Marulića, Pričigina, Split film festivala, Tjedna znanosti, Dana talijanske kulture, Mjeseca frankofonije, Tjedna mozga, Tjedna psihologije i mnogih drugih.

Tradicionalno, sudjelujemo u brojnim programima na razini grada Splita, Republike Hrvatske, ali i u obilježavanju tematskih programa vezanih uz našu osnovnu djelatnost, kao i programa drugih udruga, institucija i istaknutih pojedinaca. Tako sudjelujemo u programu Sudamje na razini Grada, kao i u programu Mjeseca hrvatskoga jezika, Mjeseca hrvatske knjige, Danima medijske kulture, Noći knjige, Noći muzeja...

5.6. AKCIJE

Akcije besplatnih upisa usmjeravaju se prema socijalno najosjetljivijim skupinama sugrađana. Neke se provode kontinuirano godinama, dok neke provodimo na povremenoj razini. Tako je omogućen je besplatan upis:

- Štićenicima Centra za socijalnu skrb, Doma za odgoj djece i mladeži Split te Doma Maestral, Udruge Lastavice itd.;
- Članovima Zlatnog Splita: u suradnji s gradom Splitom omogućavamo besplatan upis umirovljenicima slabijeg imovinskog statusa (prema kriterijima koje je utvrdio grad – vlasnicima kartice Zlatni Split);
- Djeci do treće godine života (akcija Razlistani mališani), a u 2021. planira se uvesti besplatan upis i za djecu od 4 do 7 godina.

Tijekom 2021. planiramo proširiti ovu kategoriju aktivnosti usmjerenu prema različitim korisničkim skupinama.

5.7. IZDAVAŠTVO

Knjižnica je u 2021. nastavila razvijati Biblioteku Marulica Odjela za djecu i mlade u kojoj će se književne veličine i velikane nastojati približiti djeci na prikladan i zabavan način. U suradnji s književnicom Andrijanom Grgičević i ilustratorom Marinom Baučićem pripremila se slikovnica *Priča o svetom Jeri ili kako će Dalmatinac kroz rajске dveri* i slikovnica /knjiga *Marul i Judita (priča glasovita)* koje će GKMM, zajedno s nakladničkom kućom Ibis grafikom, tiskati u 2021. godini.

U elektroničkim izdanjima tekstova o starom Splitu iz pera poznatih splitskih autora i suradnika knjižnice na planu zavičajnosti, *Kaleidoskopu* i tekstova o starim splitskim obiteljima i značajnim pojedincima koji su živjeli i djelovali u Splitu, *Splitskom spomenaru* redovito se objavljuju članci prof. Frane Barasa, Mladena Cukrova, Roberta Kučića, Dobrile Berezine Matoković, Ivana Boškovića...

6. RAZVOJ MULTIMEDIJALNIH I E-USLUGA

Godina pandemije koronavirusa dodatno je istakla potrebu razvijanja multimedijalnih vještina i uvođenje dodatnih elektroničkih sadržaja i programa u knjižnični rad (posudba e-knjiga, online članarine, rezervacije, online opomene, brojni virtualni programi i radionice...). Stoga će se u 2021. raditi na uvođenju novih tehnologija i komunikacijskih pomagala te na

stjecanju znanja i vještina u njihovom ovladavanju. Plan je ravnomjerno rasprediti ih unutar knjižnične mreže.

7. INVESTICIJSKI PROGRAMI

Kapitalna ulaganja:

- Otvaranje Knjižnice za djecu i mlade Kila u kotaru Mejaši;
- Uređenje Knjižnice Grad i spomen sobe Lj. Stipišića u Zagrebačkoj 4;
- Mogućnost pokretanja županijske bibliobusne službe prijavom na natječaj Europskog socijalnog fonda za 2020. godinu na temu „Čitanjem do inkluzivnijeg društva“.

Druga ulaganja:

- Kupovina polica i ormara (Odjel za odrasle Središnje knjižnice, Zavičajna zbirka, Knjižnica Ravne njive...);
- Održavanje sofisticiranog informatičkog, klimatizacijskog i ventilacijskog sustava cijele mreže;
- Kontinuirano praćenje potreba i mogućnosti realizacije što bolje dostupnosti knjižničnih usluga za osobe s invaliditetom;
- Sva ostala, redovita i izvanredna, ulaganja u redovito funkcioniranje knjižničnog poslovanja.

8. DEPOZITARNA SPREMIŠTA

Jedna od ključnih potreba, ali i poteškoća mnogih knjižnica, pa tako i naše, nedostatak je depozitarnih spremišta u kojima bi se smjestila knjižnična građa koja se ne koristi često (viškovi knjiga, donacije, darovi i sl.). GKMM ima nekoliko takvih, planiranih depozitarnih spremišta (Mertojak, podrum Knjižnice Trstenik, Spinut, prizma Središnjice), ali većina se njih pokazala potpuno neadekvatnim. Knjige prebačene iz prostorija u Zagrebačkoj ulici (cca 6.000 knjiga, cca 570.000 kuna vrijednosti) u podrum Knjižnice Trstenik uništene su u poplavi fekalijama nakon obilne kiše. Ista nepogoda se dogodila i u spremištu Knjižnice Spinut. Atomsko sklonište na Mertojaku je zbog uvjeta u njemu neprihvatljivo za čuvanje knjiga, kao i za zdravlje djelatnika. U 2020. osnovano je povjerenstvo za utvrđivanje statusa i količine knjižne građe u poplavljenom spremištu, ali i svim ostalim depozitarnim spremištima GKMM-a. Stav Povjerenstva je da GKMM ima potrebu za jednim pristojnim spremištem od minimalno 100-150 m² i da bi od Grada Splita trebalo zatražiti da, u zamjenu za podrumka spremišta, dodijeli adekvatan prostor za knjig koji treba biti suh i zračan. U skladu s Revizorskim

izvješćem iz 2018. planira se izvršiti uvid u ugovore o zakupu za prostore koje Knjižnica koristi te utvrditi njihov pravni temelj.

9. ZAKLJUČAK

U 2021. godini trebalo bi biti realizirani za knjižnicu kapitalni projekti: otvaranje Knjižnice za djecu i mlade u kotaru Mejaši, pokretanje projekta Zavičajna kuća GKMM-a koji podrazumijeva preuređenje Knjižnice Grad u pjesničko-glazbeni zavičajni odjel sa Spomen sobom Ljube Stipišića Delmate te uređenje Spomen sobe Miljenka Smoje u Knjižnici Žrnovnica, mogućnost pokretanja županijske bibliobusne službe, mogućnost otvaranje kafeterije u sklopu Sedišnjice knjižnice. Otvaranje kafeterije moglo bi se poklopiti s vraćanjem „normalnog“ nakon vremena pandemije. Bilo bi to mjesto o kojem svi danas sanjamo – mjesto gdje ćemo opet sjesti, porazgovarati, razmijeniti ideje, vidjeti i čuti naše književnike... Naravno, ako uvjeti vezani za pandemiju koronavirusa dopuste. Sve navedeno uvjetuje promjenu i pripremu nove sistematizacije, veći broj djelatnika i reorganizaciju nekih odjela i službi, a paralelno s tim i neprekidanu edukaciju djelatnika. Godina 2021., Godina čitanja i obljetnička za GKMM i objavljivanje *Judite*, proteći će u obljetničkom duhu i u duhu promicanja knjige, čitanja i pismenosti i to od najranije, dječje dobi.

KLASA: 612-04/21-02/1
URBROJ: 2181-237-05/21-148

Predsjednik Upravnog vijeća
Gradske knjižnice Marka Marulića Split

dr. sc. Ilija Protuđer